

**DOBRE PRAKTYKI NA
RZECZ ZWIĘKSZENIA
BIORÓŻNORODNOŚCI
Z ELEMENTAMI
EKOLOGII,
AGROLEŚNICTWA
I ROLNICTWA
REGENERATYWNEGO**

Agnieszka Jereczek

O CZYM MUSI PAMIĘTAĆ ROLNIK EKOLOGICZNY?

Lubań, 2024

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020

Operacja opracowana przez Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

ISBN: 978-83-63125-66-0

Wydawca:

Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Lubań, ul. Tadeusza Maderskiego 3
83-422 Nowy Barkoczyn
tel. 58 326-39-00
e-mail: sekretariat@podr.pl
www.podr.pl

Nakład: 2000 szt.

Druk:

TOP DRUK, ul. Nowogrodzka 151 A, 18-400 Łomża
tel. 86 473-02-12

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Rolnictwo ekologiczne jest trendem światowym – wyraźnie zaznaczyła to Komisja Europejska zarówno w strategii na rzecz bioróżnorodności, jak i w strategii „Od pola do stołu” (Farm to Fork). Wśród najważniejszych celów strategii unijnych można wymienić redukcję zużycia pestycydów, antybiotyków i nawozów oraz zwiększenie udziału powierzchni upraw rolnictwa ekologicznego do 2030 roku.

Sektory rolnictwa ekologicznego i przetwórstwa ekologicznego to bardzo ważne obszary, które wymagają stałego wsparcia i ciągłych zmian ukierunkowanych na zwiększanie udziału na rynku zarówno ekologicznej produkcji rolnej, jak i krajowych ekologicznych produktów przetworzonych.

Żywność bio z całą pewnością należy do produktów wysokiej jakości. Wielu konsumentów przekonało się o jej dobroczynności. Aby zagwarantować konsumentom tę wysoką jakość żywności, musi być ona objęta ścisłym nadzorem na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego: zaczynając od produkcji pierwotnej, poprzez zbiór, przetwarzanie, magazynowanie, dystrybucję, sprzedaż, kończąc na konsumpcji. Proces ten jest prawnie uregulowany i podlega certyfikacji.

Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu prowadzi szereg działań edukacyjnych i promujących rolnictwo ekologiczne. Broszura ta ma przybliżyć Państwu, jakie działania powinien podjąć rolnik, chcąc wstąpić do systemu certyfikacji. Jestem przekonany, że dzięki tej publikacji łatwiej będą mogli Państwo sobie poradzić np. z ewidencjonowaniem działań związanych z gospodarowaniem metodami ekologicznymi.

Aleksander Mach
Dyrektor PODR w Lubaniu

Rolnictwo ekologiczne to jeden z systemów gospodarowania, który polega na produkcji żywności z maksymalnym poszanowaniem dla środowiska naturalnego oraz dobrostanu zwierząt. Zakłada on rezygnację ze stosowania środków produkcji charakterystycznych dla rolnictwa konwencjonalnego, w tym z większości pestycydów czy syntezowanych nawozów mineralnych. Nie oznacza to jednak całkowitego zaprzestania używania środków do produkcji rolnej – ważne aby wiedzieć, co jest dozwolone do stosowania w rolnictwie ekologicznym i gdzie znaleźć wykaz dopuszczonych substancji. Warto śledzić tzw. bazy wiedzy nt. rolnictwa ekologicznego.

<https://podr.pl/ochrona-srodowiska-i-ekologia/>

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rolnictwo-ekologiczne1>

BUDOWANIE ZAUFANIA DO ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO

Aby rolnicy mogli czerpać korzyści z metod rolnictwa ekologicznego, konsumenci muszą mieć pewność, że ci rolnicy stosują przepisy dotyczące produkcji ekologicznej. W związku z tym Unia Europejska utrzymuje dość rygorystyczny system kontroli (nadzór jest sprawowany na każdym etapie, poprzez produkcję surowca, transport, przetwórstwo, magazynowanie, sprzedaż hurtową i detaliczną), aby zagwarantować prawidłowe stosowanie zasad i przepisów dotyczących produkcji ekologicznej.

KONTROLA I CERTYFIKACJA

Każdy rolnik, który zdecyduje się rozpocząć produkcję ekologiczną musi zostać objęty kontrolą przez dowolnie wybraną, upoważnioną do tego jednostkę certyfikującą.

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/jednostki-certyfikujace>

JAK SIĘ ZGŁOSIĆ?

Zgłoszenia podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego dokonuje się na specjalnym formularzu zgłoszeniowym umieszczonym na stronach poszczególnych jednostek certyfikujących. Zamieszczony formularz przeznaczony jest zarówno dla producentów podejmujących działalność w zakresie rolnictwa

ekologicznego i przekazujących zgodę na objęcie ich działań systemem kontroli, jak również służy do zgłaszania zmian informacji podanych we wcześniejszym zgłoszeniu.

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/podjecie-dzialalnosci-w-rolnictwie-ekologicznym>

Producent zgłasza się wypełniając stosowne zgłoszenie i przesyła je do biura Jednostki Certyfikującej. Złożenie ww. dokumentów oznacza, że od tego momentu rolnik rozpoczął przedstawianie produkcji na ekologiczne metody gospodarowania zgodnie z przepisami oraz że udostępnia swoje gospodarstwo do kontroli. Okres przedstawiania trwa przynajmniej 24 miesiące, a w przypadku upraw wieloletnich, tj. sadów oraz plantacji jagodowych, 3 lata (wyjątek na tzw. odstępstwo skrócenia okresu konwersji).

PRZEBIEG PROCESU CERTYFIKACJI:

- złożenie dokumentacji zgłoszeniowej (zgłoszenie podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego, wnioski o certyfikację)
- weryfikacja dokumentacji zgłoszeniowej
- przygotowanie kontroli, umowy i planu kontroli
- kontrola / inspekcja z ewentualnym pobieraniem próbek!
- przegląd dokumentacji pokontrolnej
- decyzja w sprawie wydania certyfikatu
- nadzór nad wydanymi certyfikatami

JAKIE SĄ ZYSKI WYNIKAJĄCE Z ZAŁOŻENIA GOSPODARSTWA EKOLOGICZNEGO?

- uzyskanie prawa znakowania swoich produktów „logiem rolnictwa ekologicznego”
- możliwość sprzedaży produktów rolnictwa ekologicznego po wyższych cenach ze względu na ich jakość
- dodatkowe wsparcie finansowe do produkcji ekologicznej (dopłaty do użytków rolnych, szczególnie na stronie www.gov.pl)

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rolnictwo-ekologiczne2>

EKO PI EWIDENCJA

1. SIEW

- materiał siewny eko
  - FV zakupu,
  - Własny,
- materiał nieekologiczny:
  - pozwolenie na dany sezon!!!

2. UPRAWA

ZABIEGI AGROTECHNICZNE

- nawożenie
  - FV – tylko dozwolone lista IUNG
  - własny nawóz
- ochrona roślin:
  - FV – tylko dozwolone lista IOR
  - mechaniczne, np. bronowanie

GUŁKA ONOWANIE

4. MAGAZYN

- tzw. remanent zbiorów
- stan środków do produkcji

3. ZBIÓR

- data, ilość
  - przeznaczenie (ziarno/pasza)
    - Sprzedaż – dokument,
    - Rejestry zbiorów i magazynu
-

ZNAKOWANIE PRODUKTÓW EKOLOGICZNYCH

PAMIĘTAJ! EKO=BIO=ORGANIC

Jeśli posiadasz Certyfikat* poświadczający ekologiczny status produktu, umieść europejskie logo Rolnictwa Ekologicznego na swoich produktach
Konsumenci szukają tzw. *Euroliscia*

* „Zgodnie z regulacją prawną UE ani skład odżywczy, ani brak pozostałości pestycydów nie dowodzą ekologicznego statusu produktu, przesądza o tym udokumentowany sposób produkcji, potwierdzony w trybie obowiązującej certyfikacji” (za dr inż. Urszula Sołtysiak)

Czym tak naprawdę jest SIR?

Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) to nowoczesna i dynamiczna struktura, która powstała z myślą o wspieraniu innowacji w sektorze rolnym oraz na terenach wiejskich. Jej działalność opiera się na zasadach publicznego doradztwa rolniczego, co oznacza, że korzysta z zasobów instytucji takich jak Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (CDR) oraz 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego (WODR). CDR pełni rolę koordynatora sieci, a WODR odpowiadają za realizację konkretnych zadań w swoich regionach, co zapewnia elastyczność i dostosowanie działań do lokalnych potrzeb.

**SIEĆ NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH**

SIR funkcjonuje w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW), która jest częścią szerszej europejskiej sieci wspierającej

SIR funkcjonuje w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW), która jest częścią szerszej europejskiej sieci wspierającej

innowacje w rolnictwie. Działania SIR mają na celu nie tylko wspieranie rolników, ale także angażowanie różnych podmiotów, takich jak jednostki naukowo-badawcze, przedsiębiorcy oraz organizacje pozarządowe. Taka różnorodność uczestników sprzyja zróżnicowanej współpracy oraz wymianie wiedzy i doświadczeń.

Nasze cele

Głównym celem SIR jest budowanie sieci kontaktów pomiędzy różnymi interesariuszami – rolnikami, doradcami, naukowcami oraz przedsiębiorcami. Dzięki temu możliwe jest nie tylko dzielenie się wiedzą, ale także rozwijanie konkretnych projektów innowacyjnych, które odpowiadają na realne potrzeby sektora. Sieć ułatwia tworzenie grup operacyjnych, które mogą wspólnie pracować nad nowatorskimi rozwiązaniami, co przekłada się na poprawę efektywności i konkurencyjności rolnictwa.

W ramach SIR organizowane są liczne wydarzenia, takie jak konferencje, wyjazdy studyjne, szkolenia oraz spotkania warsztatowe. Te działania pomagają nie tylko w upowszechnianiu najlepszych praktyk, ale także w budowaniu relacji między uczestnikami, co jest kluczowe dla długoterminowego rozwoju innowacji. Każdy wojewódzki ośrodek doradztwa rolniczego angażuje się w różnorodne aktywności, takie jak webinaria, publikacje, audycje radiowe czy filmy, co pozwala na maksymalne dotarcie do szerokiego grona odbiorców i popularyzację idei innowacji w rolnictwie.

Od swojego powstania w 2015 roku, SIR intensywnie działa na rzecz wzrostu innowacyjności w rolnictwie, leśnictwie i produkcji żywności. Inicjatywy te nie tylko podnoszą jakość produkcji, ale także przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, co jest niezwykle ważne w kontekście zmieniających się wyzwań środowiskowych i społecznych.

Interwencja „Współpraca Grup Operacyjnych EPI” Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Kolejnym istotnym elementem SIR jest współpraca z Grupami Operacyjnymi EPI, które zajmują się opracowaniem i wdrożeniem

innowacyjnych projektów. Te grupy, wspierane przez europejskie programy, łączą różne dziedziny wiedzy i umiejętności, co sprzyja efektywnemu rozwiązywaniu problemów oraz zaspokajaniu potrzeb rolników. Dzięki temu, możliwe jest wprowadzenie do praktyki rolniczej nowoczesnych technologii, które mogą znacząco wpłynąć na efektywność produkcji i jakość produktów.

SIR to kluczowy element wsparcia dla innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, który stawia na współpracę między różnymi podmiotami oraz na wymianę doświadczeń. Dzięki tej sieci, możliwe jest nie tylko podnoszenie konkurencyjności polskiego rolnictwa, ale również poprawa jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich. SIR przyczynia się do budowania bardziej zrównoważonej i innowacyjnej przyszłości, w której rolnictwo staje się nie tylko efektywne, ale także przyjazne dla środowiska.

WWW.PODR.PL

[YOUTUBE](https://www.youtube.com)

[FACEBOOK](https://www.facebook.com)

[X.COM](https://www.x.com)

POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W LUBANIU

Lubań, ul. Tadeusza Maderskiego 3, 83-422 Nowy Barkoczyn
tel. 58 326-39-00, e-mail: sekretariat@podr.pl

Oddział w Starym Polu

ul. Marynarki Wojennej 21, 82-220 Stare Pole
tel. 55 270-11-11, e-mail: starepole@podr.pl

PZDR w Bytowie

ul. Wojska Polskiego 33, 77-100 Bytów
tel: 797 010 654
e-mail: bytow@podr.pl

PZDR w Pucku

ul. Wejherowska 5, 84-100 Puck
tel: 797 010 663
e-mail: puck@podr.pl

PZDR w Chojnicach

ul. Długa 12, 89-600 Chojnice
tel: 797 010 666
e-mail: chojnice@podr.pl

PZDR w Słupsku

ul. Aleja 3 Maja 44, 76-200 Słupsk
tel: 797 010 589
e-mail: slupsk@podr.pl

PZDR w Człuchowie

ul. Wojska Polskiego 1, 77-300 Człuchów
tel: 797 010 678
e-mail: czluchow@podr.pl

PZDR w Stargardzie Gdańskim

Nowa Wieś Rzeczna, ul. Rzeczna 18
83-200 Starogard Gdański
tel: 797 010 635
e-mail: starogard@podr.pl

PZDR w Gdańsku

ul. Zygmunta Wróblewskiego 3
83-000 Pruszcz Gdański
tel: 607 930 419
e-mail: gdansk@podr.pl

PZDR w Starym Polu

powiat malborski: ul. Marynarki Wojennej 21
82-220 Stare Pole, tel: 55 270-11-19

PZDR w Kartuzach

ul. Kościuszki 12, 83-300 Kartuzy
tel: 797 010 695
e-mail: kartuzy@podr.pl

powiat nowodworski: ul. Plac Wolności 22
82-100 Nowy Dwór Gdański
tel: 665 433 533
e-mail: malbork@podr.pl

PZDR w Kościerzynie

ul. Przemysłowa 7F, 83-400 Kościerzyna
tel: 797 010 622
e-mail: koscierzyna@podr.pl

PZDR w Sztumie

ul. Mickiewicza 39, 82-400 Sztum
tel: 693 970 004
e-mail: sztum@podr.pl

PZDR w Kwidzynie

ul. Fryderyka Chopina 42, 82-500 Kwidzyn
tel: 517 923 222
e-mail: kwidzyn@podr.pl

PZDR w Tczewie

ul. 30 Stycznia 50, 83-110 Tczew
tel: 797 010 690
e-mail: tczew@podr.pl

PZDR w Łęborku

ul. Wojska Polskiego 31, 84-300 Łębork
tel: 797 010 584
e-mail: lebork@podr.pl

PZDR w Wejherowie

Osiedle Przyjaźni nr 1, 84-200 Wejherowo
tel: 510 890 908
e-mail: wejherowo@podr.pl